SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2398

av Aron Emilsson m.fl. (SD)

Terrorlistning av belarusiska säkerhetsorganisationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom EU verka för att Republiken Belarus statssäkerhetskommitté (KGB) terrorlistas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom EU verka för att huvuddirektoratet för bekämpning av organiserad brottslighet och korruption (GUBOPIK) terrorlistas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Republiken Belarus statssäkerhetskommitté (KGB) och Huvuddirektoratet för bekämpning av organiserad brottslighet och korruption (Gubopik) är ansvariga för många fall av inhemsk och internationell terrorism. Allt från inhemskt förtryck genom tortyr till att samordna internationella terrordåd som kapningen av Ryanairs flygningar i maj 2021 till att iscensätta Belarus hybridkrigföring med migranter i december 2021. Det finns en rättslig grund och plattform som regeringar kan använda för att märka dessa organisationer som terrorister. Genom att göra det kommer detta att ge ökat internt tryck inom Lukasjenkos regim som kan öka chansen att ett annat ledarskap tillträder.

I februari 2023 valde den tjeckiska senaten att rösta för en resolution som innebar att Republiken Belarus statssäkerhetskommitté (KGB) och det så kallade Huvuddirektoratet för bekämpning av organiserad brottslighet och korruption (Gubopik) är organisationer som stödjer terrorism. Ett liknande beslut togs av parlamentet i Litauen i december 2022 och kan ses som en del i arbetet med att markera mot samt motverka Lukasjenkoregimens barbariska förtryck av sin befolkning. De två organisationerna från Belarus, som närmast kan beskrivas som statligt organiserad brottslighet, har använts av diktaturen för att trakassera och skrämma befolkningen till underkastelse. Det kanske tydligaste exemplet på hur långt dessa krafter har varit villiga att gå var när de tvingade ett Ryanairplan som var på väg från Aten till Vilnius att landa i Belarus, för att därefter kidnappa två passagerare som varit kritiska till Lukasjenkoregimen. Vi har sett ytterligare exempel från maktapparaten i Minsk, när oppositionella demokratiförespråkare drabbats av urskillningslöst och brutalt våld samt dömts till långa fängelsestraff.

I Sverige finns ett utbrett stöd för att stödja de frihetskämpande krafterna i Belarus och vi har som land på olika sätt bidragit till demokratirörelsens arbete. Deras arbete försvåras dock av de två nämnda organisationerna, som använder sig av fasansfulla metoder när de försvarar det auktoritära styret. Exemplen på det förtryck och de kränkningar av mänskliga rättigheter och hot mot civilbefolkningen som dessa organisationer har stått bakom är flera och metoderna med repressiva åtgärder och skrämsel väldokumenterade. Därtill har det internationella samfundet, inklusive Europeiska unionen och många människorättsorganisationer, tydligt fördömt Lukasjenkoregimen och dess säkerhetsapparats agerande. Mot bakgrund av detta finns det goda skäl för Sverige att verka för att hela EU följer exemplen i Tjeckien och Litauen, som föredömligt har tagit de första stegen mot dessa organisationer. Att terrorlista belarusiska KGB och Gubopik är ett naturligt steg mot förtrycket samtidigt som det möjliggör införandet av nya sanktioner och andra diplomatiska åtgärder. Regeringen bör verka för att detta blir verklighet inom EU.

Aron Emilsson (SD)

Pontus Andersson Garpvall (SD) *Ida Kors (SD)*